

23 行路的體會

紅嬰仔落塗的時，
Âng-enn-á lòh-thôo ê sî,
規身軀軟荖荖，
kui-sin-khu nng-siô-siô,
袂曉坐、袂曉爬，
bê-hiáu tsē, bê-hiáu pē,
干焦會當予人抱。
kan-na ē-tàng hōo lāng phō.
有跤袂行路，
Ū kha bê kiānn-lōo,
毋是毋願行，
m̄ sī m̄-guān kiānn,
是雙跤袂接力。
sī siang kha bê tsih-lát.
毋過，
M-koh,
伊會踢，
i ē that,
愈踢就愈有力。
jú that tō jú ū-lát.
沓沓仔，
Tàuh-tàuh-á,
伊就會曉坐、會曉爬。
i tō ē-hiáu tsē, ē-hiáu pē.

這個時陣，
tsit ê sî-tsūn,
跤頭跌毋知疼，
kha-thâu-u m̄ tsai thiànn,
親像毋驚風湧的細隻船仔，
tshin-tshiūnn m̄-kiann
hong-íng ê sè tsiah tsūn-á,
離開爸母用雙手圍起來的港口，
lī-khui pē-bú iōng siang
tshiú uī --khí-lâi ê káng-kháu,
搖啊搖，
iō --ah iō,
搖對生份的所在去。
iō uì senn-hūn ê sóo-tsāi khì.
會坐期待會爬，
Ē tsē kī-thāi ē pē,
會爬期待會行。
ē pē kī-thāi ē kiānn.
沓沓仔，
Tàuh-tàuh-á,
好奇的目睷帶領雙跤聊聊仔倚起來，
hōnn-kī ê bāk-tsiu tuà-niá
siang kha liâu-liâu-á khiā
--khí-lâi,

才發現：「看會著的物件愈濟，
tsiah huat-hiān: “Khuànn ē
tiòh ē mih-kiānn jú tsē,

看會著的所在愈闊！」
khuànn ē tiòh ē sóo-tsāi
jú khuah!”

這個時陣，
Tsit ē sî-tsūn,

有力的雙趂已經停袂落來矣，
ū-lát ē siang kha í-king
thîng bē lōh-lâi --ah,

想欲趕緊去欣賞這個五花十色的世界，
siūnn-beh kuánn-kín khi
him-sióng tsit ē gōo-hue-
tsáp-sik ē sè-kài,

行路的日子就對遮一步一步開始！
kiānn-lōo ē jít-tsí tō uì
tsia tsit pōo tsit pōo
khai-sí!

自細漢到大漢，
Tsū sè-hàn kàu tuā-hàn,

行過的路毋知有偌長？
kiānn--kuè ē lōo m̄ tsai ū
guā tîng?

看過的物件毋知有偌濟？
Khuànn--kuè ē mih-kiānn m̄
tsai ū guā tsē?

毋過，
M-koh,

敢閣有拄仔學行彼當陣的歡喜恰趣味？

kám koh ū tú-á òh kiānn
hit-tang-tsūn ē huann-hí
kah tshù-bī?

啥物原因予「行路」煞來變做麻痺的動作？

Siánn-mih guān-in hōo
“kiānn-lōo” suah lâi piàn-
tsò bâ-pì ē tōng-tsok?

行過公園無看著花草；
Kiānn-kuè kong-hîng bô
khuànn-tiòh hue-tsháu;

行過田園無看著稻草；
kiānn-kuè tshân-hîng bô
khuànn-tiòh tiū-tsháu;

來到河邊，
lâi-kàu hô-pinn,

無聽著水流聲；
bô thiann-tiòh tsuí-lâu
siann;

經過大海，
king-kuè tuā-hái,

毋知風湧有偌大？
m̄ tsai hong-íng ū guā tuā?

是按怎咧？
Sī án-tsuánn --leh?

我看這攏是失去好奇恰期待！
Guá khuànn tse lóng sī
sīt-khì hònn-kî kah kî-
thāi!

咱對出世開始，
Lán uì tshut-sì khai-sí,

就一直咧學習，
tō it-tit teh hāk-sip,

學坐、學爬、學講話。
òh tsē, òh pê, òh kóng-uē.

等到去學校讀冊，
Tán-kàu khì hāk-hāu thāk-
tshéh,

開始學習數學、國語、天文、地理，
khai-sí hāk-sip sòo-hāk,
kok-gí, thian-bûn, tē-lí,

猶閣有做人做事的道理。
iáu-koh ū tsò-lâng tsò sū
ê tō-lí.

檢采，
Kiám-tshái,

咱若是用「好奇」的心理來探討遮
的學問恰義理，
lán nā-sī iōng “hònn-kî” ê
sim-lí lâi thàm-thó tsia-ê
hāk-bûn kah gī-lí,

是毋是會增加學習的趣味咧？
sī m̄ sī ē tsing-ka hāk-sip
ê tshù-bī --leh?

有一句話講了真好：「食一歲，學
一歲。」

Ū tsit kù uē kóng liáu
tsin hó: “Tsiáh tsit huè,
òh tsit huè.”

現此時的科技遮爾發達，
Hiān-tshú-sī ê kho-ki
tsiah-nī huat-tát,

逐工都有新奇的物件恰技術出現，
tāk kang to ū sin-kî ê
mih-kiānn kah ki-sút
tshut-hiān,

敢講你攏袂好奇明仔載的世界會變
啥款？

kám-kóng lí lóng bē hònn-
kî bîn-á-tsai ê sè-kài ē
pinn siánn-khuán?

逐个人的心內攏有「好奇」的栽仔，
Tāk ê lāng ê sim-lāi lóng
ū “hònn-kî” ê tsai-á,

咱需要的就是用「期待」的養份來
共伊照顧。

lán su-iàu--ê tō sī iōng
“kî-thāi” ê ióng-hūn lâi
kā i tsiàu-kòo.

「期待」的養份需要調配，
“Kî-thāi” ê ióng-hūn su-
iàu tiâu-phuè,

伊愛用三份的「耐心」、
i ài iōng sann hūn ê “nāi-sim”,

三份的「信心」加上四份的「拍拚」,
sann hūn ê “sìn-sim” ka-siōng sì hūn ê “phah-piànn”,

園入去「目標」的甕仔內底攪攪咧。
khng jip-khì “bók-piau” ê àng-á lâi-té kiáu-kiáu --leh.

製造好勢的養份逐工掖佇「好奇」的栽仔,
Tsè-tsō hó-sè ê ióng-hūn tak kang iā tī “hònn-kî” ê tsai-á,

年久月深,
nî-kú-guèh-tshim,

「好奇」的栽仔會生炭,
“hònn-kî” ê tsai-á ē senn-thuànn,

會開「歡喜」的花,
ē khui “huann-hí” ê hue,

會結「成功」的子。
ē kiat “sîng-kong” ê tsí.

到時陣,
Kàu sî-tsūn,

你就會知影,
lí tō ē tsai-iánn,

用心行路,
iōng-sim kiânn-lōo,

就會恁咱行向美麗的新樂園。
tō ē tshuā lán kiânn hiòng bí-lē ê sìn lók-hng.